

ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΤΟΥ ΣΟΥΒΕΡΤ

GERMANIKON ΔΙΗΓΗΜΑ

«Αὐτὴ εἶναι ἡ τελευταία σου λέξις Μαρία;» ἠρώτησε μετὰ τρεμούσης φωνῆς ὁ Γιάγκος, ὁ τυμπανιστὴς μικροῦ ἐπὶ τῶν αὐστρουγγρικῶν συνόρων χωρίου, τὴν πλησίον του ἰσταμένην κόρην.

«Αὐτὴ εἶνε ἡ τελευταία σου λέξις;» ἐπανέλαβεν ἐνῶ ἐκείνη σιωπῶσα τὸν ἔβλεπεν ἀτενῶς.

Ἦτον ὠραία ξανθὴ νέα, γησιᾶς γερμανικῆς καταγωγῆς, ὁ δὲ Γιάγκος οὐγγρος ἐκ Πέστης. Ἐπειδὴ δὲ ἡ κόρη ἐσιώπη, ὁ Γιάγκος ἐξηκολούθησε:

«Σ' ἐρωτῶ. Τίς ἐπεριποιήθη καὶ ἐβοήθησε τὸν πατέρα σου, τὸν διδάσκαλον τοῦ σχολείου, κατὰ τὴν ἀσθένειάν του; Ἐγὼ ὁ Γιάγκος! Τίς κλησύνχαζε τοὺς χωρικοὺς δυσαρεστημένους διὰ τὴν μακρὰν ἀσθένειαν τοῦ διδασκάλου; Ἐγὼ ὁ Γιάγκος. Τίς ἐφρόντισε περὶ σοῦ, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρός σου; Ἐγὼ καὶ πάλιν ἐγὼ. Τώρα δέ, ὅτε ὀλιγὴν μόνον ἀγάπην ζητῶ, σιωπᾶς; Εἶνε αὐτὸ γερμανικὸς τρόπος, γερμανικὴ εὐγνωμοσύνη;»

«Ἄχ! Γιάγκο», μετὰ στεναγμοῦ εἶπε ἡ νεᾶνις «μὴ μὲ τυρανῆς. Σοῦ ὀφείλω πολλὰ, σοῦ εἶμαι εὐγνώμων, ἐπιθυμῶ νὰ σὲ ὑπηρετήσω, νὰ γίνω δούλη σου, ἀλλὰ νὰ ὑπανδρευθῶ σέ, δὲν εἰμυροῦ. Εἶναι ἀδύνατον!»

Ὁ οὐγγρος μετὰ παρατηρητικῶν βλέμματος θεωρήσας αὐτὴν κλαίουσαν, ἀπήντησε:

«Τὸ πᾶν ἔδωκα, διὰ νὰ σὲ ὀνομάσω ἰδικήν μου. Δὲν θέλεις; Καλὰ. Τὸ ζήτημα ἐτελείωσεν. Ἐν μόνον ὅμως σοῦ λέγω, ἐξηκολούθησε μετ' ἀπειλητικῆς φωνῆς, μὴ φανταστῆς νὰ ρίψης βλέμματα εἰς ἄλλον ἢ ἐκδικησὶς μου θὰ ξεσπάσῃ καὶ κατὰ τὸν δύο σας. Σκέψου τοῦτο. Καὶ τώρα χαῖρε.»

Καὶ μετὰ ταῦτα, χωρὶς νὰ ἀναμείνῃ ἀπάντησιν, ὤρμησε μὲ ἡχηρὰ βήματα, πρὸς τὴν εἰς τὸ χωρίον ἄγουσαν ὁδόν.

Ἡ Μαρία ἔμεινε μόνη, ἰσταμένη παρὰ τὸ δένδρον, ὑπὸ τὸ ὁποῖον ἐγένετο ὁ διάλογος. Δάκρυα ἔρρεον κρουνηδὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν της. Ἀνεπὼλει εἰς τὴν μνήμην, πῶς πρὸ ἐτῶν, μικρὰ ἔτι οὖσα, μετὰ τὸν θάνατον τῆς μητρός μακρὰν ἐκεῖ ἐν Γερμανίᾳ, ἦλθεν ἐνταῦθα παρακλουθούσα τὸν πατέρα της, ὅπου οὗτος διωρίσθη διδάσκαλος, καὶ ἔζησαν ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἡσυχίᾳ καὶ εὐτυχίᾳ, μέχρις ὅτου πρὸ μηνῶν ὁ πατὴρ αἰφνιδίως ἀποθανὼν κατέλιπεν αὐτὴν μόνην καὶ πτωχὴν. Οἱ χωρικοὶ ἠγάπων ἀμφοτέρους. Ὁ διδάσκαλός των εἰς τοὺς καλοὺς καιροὺς κρούων παλαιὸν κλειδοκύμβαλον, τὸ ὁποῖον εἶχε φέρει μαζὶ του, κατέθελγεν αὐτοὺς χορεύοντας. Αἱ μελωδίαι τὰς ὁποίας ἀνέκρουεν ἦσαν ὅλως διάφοροι ἐκεῖνων τὰς ὁποίας ἄλλοτε ἤκουον ἦσαν βραδύτεραι καὶ ἡσυχώτεραι τῶν μελωδιῶν εἰς ἃς ἦσαν συνειθισμένοι. Καὶ ὁ τυμπανιστὴς Γιάγκος ἤρχετο συνεχῶς καὶ ἐκέρδιζαν χρήματα ἀμφοτέροι. Ὁ διδάσκαλος ἐξετέλει μελωδίᾳς γερμανικᾶς, ὁ Γιάγκος οὐγγρικᾶς, οἱ δὲ χωρικοὶ ἦσαν κατευχαριστημένοι.

Μεταξὺ τῶν νέων χωρικῶν ἦτο εἰς, ὀνομαζόμενος

Μαρτίνος Κλούμπ' οὗτος δὲν ἐχόρευε ποτὲ μετὰ τῶν ἄλλων, ἀλλ' ἐν τινι γωνίᾳ καθήμενος παρηκολούθει μὲ τὸ βλέμμα του τὴν Μαρίαν. Κ' ἐκείνη δὲ τὸν εἶχε παρατηρήσει καὶ δὲν δυσηρεστεῖτο, διότι ὁ Μαρτίνος Κλούμπ' ἦτο ὠραῖος νέος καὶ ἀξιγάπητος. Συνήθως ἐκάθητο πλησίον του καὶ συνωμίλου, ἀλλὰ ὁ Γιάγκος ὅταν τοὺς ἔβλεπε ἤρχετο καὶ τὴν προσεκάλει νὰ χορεύσωσιν, ἐνῶ συγχρόνως ἔριπτε ὀργίλιον βλέμμα πρὸς τὸν νεανίαν, ὁ ὁποῖος ἐν τούτοις οὐδέποτε τὸν εἶχεν ἐνοχλήσει.

Ταῦτα πάντα τοῦ παρελθόντος βίου ἀνελογίζετο ἡ Μαρία, μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Γιάγκου. Τὸ ἄγριον βλέμμα τοῦ οὐγγρου πολλάκις εἶχε φοβίσει αὐτὴν· αἱ δὲ τελευταῖαι του λέξεις, «πρόσεχε μὴ ρίψης βλέμμα εἰς ἄλλον, ἡ ὀργή μου θὰ ξεσπάσῃ καὶ κατὰ τῶν δύο σας», ἀντήχουν ἔτι εἰς τὰ ὠτά της.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἐπρόβαλε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν της ἡ εἰκὼν τοῦ Μαρτίνου, καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ τὸ διατί.

Τὴν ἠδύνατο νὰ περιμένῃ πλέον ἐκ τοῦ χωρίου ἡ ἐγκαταλειμμένη ὄρφανή; Οὐδὲν τοῦ λοιποῦ ἐκράτει αὐτὴν ἐκεῖ, ἢ μόνος ὁ τάφος τοῦ πατρός της. Ἡ σκέψις δὲ τοῦ χωρισμοῦ ἀπὸ τούτου ἐβύθιζεν αὐτὴν εἰς βαθεῖαν λύπην.

Ἐκάθησεν οὕτω ἐπὶ μακρόν, ἐπὶ τοῦ ὑπὸ τὸ δένδρον λιθίνου ἐδωλίου, μέχρις οὗ ἐπῆλθε τὸ σκότος· τότε ἐτρόμαξεν αἰφνιδίως καὶ ἔδραμε ταχέως πρὸς τὸν ἐν τῷ χωρίῳ ἔρημον οἶκόν της. Ὁ πατὴρ δὲν ὑπεδέχετο πλέον αὐτὴν διὰ φιλοστόργου χαιρετισμοῦ· τὸ δωμάτιον ἦτο σκοτεινόν, ἐν τῇ ἐστίᾳ δὲν ἔκαie πλέον πῦρ. Τὸ πᾶν παρημελημένον, κενόν καὶ ἔρημον! Ταῦτα ἐπηύξησαν τὴν θλίψιν της καὶ παραμείνασα ἀκόμη ἐπὶ μακρόν ἐν τῷ σκότει· ἐκλαυσε, μέχρις ὅτου ἐπὶ τέλος ἀπεκοιμήθη. Ἀλλὰ καὶ καθ' ὕπνον παρηκολούθουν αὐτὴν αἱ θλίβεραὶ σκέψεις. Ἐβλεπε τὸν Μαρτίνον καὶ τὸν Γιάγκον διαπληκτιζομένους καὶ ἤθελε νὰ τρέξῃ μεταξὺ αὐτῶν· ἀλλ' ἦτο δεδεμένη ἐν τῇ θέσει της. Τοιαῦτα ὄπτασία ἐτάραττον αὐτὴν καθ' ὅλην τὴν νύκτα μέχρι τῆς αὐγῆς, ὅτε κατάψυχρος ἐξύπνησε καὶ εὐρέθη ἀκόμη ἐπὶ τοῦ καθίσματος.

Τὸ χωρίον ἐν ᾧ ἡ διήγησις, ἀνήκεν εἰς κόμητά τινα, Ἐσπερχάζην καλούμενον, ἔχοντα ἔπαυλιν ἀπέχουσαν ἐκεῖθεν ὀλίγας μόνον ὥρας, ἐν τῇ ὁποίᾳ διέμενε συνήθως ἀπὸ τῆς ἀνοίξεως μέχρι τοῦ θέρους, ὅτε μετέβαινε εἰς τὰ λουτρά. Ὁ Γιάγκος εἶχε δις ὡς ἀκόλουθος συνοδεύσει τὸν κόμητα, νῦν δὲ διετάχθη πάλιν παρ' αὐτοῦ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ἔπαυλιν. Καὶ ἄλλοτε μὲν μετέβαινε εὐχαρίστως, διότι ἠρέσκετο νὰ θαυμάζεται μὲ τὴν ἀπαστράπτουσαν στολὴν ἀκολουθούτου, ἥτις πράγματι ἤρμοζε καλῶς εἰς τὸν κομψὸν νεανίαν, ἥδη ὅμως μετέβαινε ἄκων, διότι ἐπεθύμει νὰ ἐπιτηρῇ τὴν Μαρίαν. Ἀλλὰ ν' ἀντισταθῇ ὅμως εἰς τὴν πρόσκλησιν δὲν ἠδύνατο, ἔπρεπε νὰ ὑπακούσῃ.

«Τὸ φθινόπωρον, κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ κυνηγίου, ἐπανέρχομαι καὶ ἐὰν ἔχῃς μεταβάλλῃ ἰδέαν, τελοῦμεν τοὺς γάμους. Γνώριζε, ὅτι θὰ σὲ θεωρῶ σύζυγόν μου». Τοῦτο εἰπὼν διὰ φωνῆς ἐντόνου, ἀπῆλ-

θεν. Ἡ Μαρία ἀπέβαλε βάρος ἀπὸ τοῦ στήθους, ὅτε ὁ σκαῖος ἐκεῖνος νέος ἀπεμακρύνθη, καὶ ἡ παλαιὰ τῆς εὐθυμία ἐπανῆλθεν.

Ἦτο εὐτυχῆς καὶ κατὶ περισσώτερον συνδιελέγετο συχνὰ μετὰ τοῦ Μαρτίνου Κλούμπ. Τοῦ χρηστοῦ δὲ τούτου νέου οἱ ὀφθαλμοὶ ἀπήστραπτον ἐκ χαρᾶς, ὅταν ἐβλεπον ἐρχομένην τὴν χαρίεσσαν μορφήν τῆς Μαρίας, εἰς τὴν ὁποίαν περιέγραφε τὰ σχέδια καὶ τὰς μικρὰς ἀσχολίας του.

Ἐκ κληρονομίας εἶχε περιέλθει εἰς αὐτὸν μικρὸν πῶνον ἀρκούν ὅπως ἐπιδιδῆθαι εἰς τὸ ἔργον του. Ὁ Ἰωάννης ὁ γέροντος ξενοδόχος τοῦ χωρίου ἀπέθανεν, ὁ δὲ Μαρτίνος ἤθελε νὰ ἐνοικιάσῃ τὸ ξενοδοχεῖον. Τὸ ἐνοίκιον τὸ ὁποῖον ἐμελλε νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν κόμητα δὲν ἦτο μέγα, ἀλλὰ καὶ ἡ πελατεία τοῦ ξενοδοχείου ἦτο μικρά, διότι οὐδεμίαν ὁδὸς συγκοινωνίας διήρχετο διὰ τοῦ μικροῦ χωρίου.

Ὁ ἐνοικιαστὴς μόνον ὠφέλειαν εἶχε κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἑορτῶν, ἰδίᾳ δὲ κατὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας τῶν ἀπόκρεων. Ἐὰν ἐφρόντιζε τότε νὰ ἔχῃ ἕνα ἢ δύο μουσικούς, τὸ ξενοδοχεῖον θὰ ἐπληροῦτο κόσμου καὶ τὸ ἐνοίκιον θὰ ἐκαλύπτετο.

Μέχρις αὐτοῦ τοῦ σημείου ὁ Μαρτίνος ἀνέπτυξε καθαρῶς καὶ εὐκρινῶς τὸ σχέδιόν του εἰς τὴν Μαρίαν, ἀλλ' ἤδη ἐσυστέλλετο νὰ προχωρήσῃ. Ἐνδοιάζων ἐξηκολούθησε πάλιν μετ' ὀλίγον τὴν ὁμιλίαν του. Ἡ ὑπόθεσις παρείχεν ἔτι μίαν δυσκολίαν. Ὁ κόμης ἐνοικίαζε τὸ ξενοδοχεῖον μόνον εἰς ἕγγαμον ἄνδρα, ἐπειδὴ δὲ ὁ Μαρτίνος Κλούμπ ἦτο ἄγαμος, ἔπρεπεν, ἐὰν ἐπέμενεν εἰς τὸ σχέδιόν του, νὰ φροντίσῃ περὶ οἰκοκυρᾶς.

Ἦδη ἤλθε καὶ ἡ σειρά τῆς ἀμνηχανίας τῆς φίλης του· διστάζουσα ἀπήντησεν αὐτῇ, ὅτι δὲν θὰ ἀποτύχῃ ἐὰν ζητήσῃ τὴν χεῖρα οἷας δῆποτε κόρης τοῦ χωρίου.

Ἀλλ' ὁ Μαρτίνος ἀναλαβὼν τότε πλήρες τὸ θάρρος τὴν ἠρώτησε, ἐὰν ἔσπεργε νὰ γίνῃ αὐτὴ ἡ οἰκοκυρὰ τοῦ ξενοδοχείου. Καὶ ἡ Μαρία ἐρυθρῶσα ἐρρίφθη εἰς τὴν ἀγκάλην του.

Ἄφου κατέπαυσεν ἡ πρώτη συγκίνησις, διηγήθη ἡ Μαρία τὰς ἀπειλὰς τοῦ Γιάγκου, διὰ τὰς ὁποίας ὁ Μαρτίνος ἐγέλασε καὶ τὴν καθησύχασε.

«Γνωρίζω τὰς πονηρίας του», εἶπεν, «ὅσον μεγαλύτεροι εἶνε οἱ λόγοι του, τόσο μικρότεροι αἱ πράξεις του. Ὑβρίζει καὶ ἀπειλεῖ, ἀλλὰ τοῦ λείπει τὸ θάρρος νὰ ἐκτελέσῃ τὰς ἀπειλὰς του. Ὅχι, ἀγάπη μου, περὶ τούτου δὲν ἔχεις νὰ φοβῆσαι τὸ παραμικρόν».

Ἡ Μαρία, κατεπραῦνθη ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐκ τῶν λόγων τοῦ μνηστήρος τῆς, ἀμφότεροι δὲ ἀπεφάσισαν τὸ ταχύτερον νὰ ζητήσωσι παρὰ τοῦ κόμητος ἄδειαν γάμου τῇ μεσολαβήσει τοῦ ἐπιστάτου.

Οὕτω καὶ ἐγένετο. Μετὰ μίαν ἑβδομάδα, ἔφθασεν ἡ ἄδεια καὶ δῶρον ἐξ ἑκατὸν σκούδων διὰ τοὺς νυμφίους. Ἡ ἀγαλλίασις ὑπῆρξε μεγάλη, οἱ δὲ γάμοι ἐπανηγυρίσθησαν ἐν μέσῳ τῆς φαιδρᾶς συμμετοχῆς ὀλοκλήρου τοῦ χωρίου. Ὁ Μαρτίνος μετὰ τῆς συζύγου του ἔφθασεν ἐν συνοδίᾳ εἰς τὸν οἶκόν του, τὸ δὲ γαμήλιον γεῦμα ἐχρησίμωσεν ἐνταυτῷ

καὶ ὡς ἐγκαίνιασις τοῦ ξενοδοχείου. Τὸ κλειδοκύμβαλον τοῦ ἀποθανόντος διδασκάλου ἔλαβε τὴν τιμητικὴν θέσιν ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ.

Μετὰ παρέλευσιν ἑβδομάδων τινῶν ἀπὸ τῆς τελέσεως τῶν γάμων ἐπανήρχετο εἰς τὴν ἑπαυλιν, χάριν τοῦ κυνηγίου ὁ κόμης Ἐστεργάζης καὶ μετ' αὐτοῦ ὁ Γιάγκος, φέρων τὴν στίλβουσαν στολὴν ἀκολούθου, ὅπως μεταλλάξῃ αὐτὴν διὰ τῆς τοῦ μουσικοῦ. Καθ' ὁδὸν εἶχε μάθῃ ἐκ τῶν ὑπηρετῶν, τὰ τοῦ συνοικεσίου τοῦ Μαρτίνου καὶ τῆς Μαρίας, ἀλλὰ δὲν ἐφανέρωσε τὰς περὶ τούτου ἐντυπώσεις του, ἀπέφυγε δὲ νὰ μεταβῇ εἰς τὸ ξενοδοχεῖον.

Τυχαίως ἡμέραν τινὰ συνήντησε καθ' ὁδὸν τὸν Μαρτίνον, ὁ ὁποῖος ἐν ἀθωότητι χαριετίσας αὐτὸν τὸν ἠρώτησε περὶ τοῦ ταξειδίου του, διότι ἄλλοτε συνανεστρέφοντο μαζί, ἂν καὶ ὄχι μετὰ πολλῆς οἰκειότητος, ἕνεκα τῆς ὑπαρχούσης μεταξύ τῶν χαρακτήρων αὐτῶν διαφορᾶς.

Ὁ Γιάγκος ὠμίλησε καυχώμενος διὰ τὸ ταξίδιόν του, μεθ' ὃ προσέθεσε :

«Ἐνοικιάσες τὸ ξενοδοχεῖον ; θὰ ἔλαβες λοιπὸν ἀπὸ κάποιον κληρονομίαν, διότι ἄλλοτε δὲν εἶχες χρήματα».

«Ἐλαβα κληρονομίαν πράγματι, ἀλλὰ μικράν», ἀπήντησεν οὗτος, «ἔχω ὅμως στηρίξῃ τὰς ἐλπίδας μου εἰς τὰς εἰσπράξεις τῆς ἀπόκρεω· θὰ ἔλθῃς νὰ παίξῃς ἐκεῖνας τὰς ἡμέρας διὰ τὸν χορόν. Θὰ κάμω μετὰ σοῦ τὴν αὐτὴν συμφωνίαν τὴν ὁποίαν ἔκαμνε καὶ ὁ γέρο Γιάνης. Περὶ τούτου ὅμως εἰμποροῦμεν ἄλλην ἡμέραν νὰ ὁμιλήσωμεν, διότι τώρα μὲ περιμένει ἡ γυναῖκα μου καὶ πρέπει νὰ ὑπάγω. Ὑγιαίνει. Λοιπὸν εἰς σὲ ἔχω τὰς ἐλπίδας μου».

«Ἐγὼ δὲν θὰ λείψω!» ἀνέκραξεν ὁ Γιάγκος, καθ' ἑαυτὸν δὲ εἶπε. «Ἐγὼ δὲν θὰ λείψω, ἀφοῦ δύναμαι νὰ σὲ καταστρέψω». Καὶ ἐξηκόντισεν ἄγριον βλέμμα μίσους κατὰ τοῦ ἀπελθόντος καὶ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του, σκεπτόμενος κακεντρεχῶς, πῶς ἠδύνατο νὰ καταστρέψῃ τὴν εὐτυχίαν τοῦ Μαρτίνου.

Ὁ χειμὼν ἐπῆλθε δριμύς, ἕνεκα δὲ τῶν χιόνων, αἵτινες ἐκάλυψαν τὴν γῆν, ἡ συγκοινωνία εἶχε παντελῶς διακοπῇ μετὰ τοῦ μικροῦ χωρίου.

Ἐκ τοῦ πύργου μόνον ἐφέρετο ἄγγελμα, ὅτι ὁ κόμης εἶχε προσκαλέσῃ πολλοὺς ξένους διὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Νέου ἔτους, ἐξ ὧν οἱ πλείστοι ἐμελλον νὰ παραμείνωσι μέχρι τῶν ἀπόκρεων καὶ χάριν τούτων ἐγίνοντο ἰδιαίτεροι προετοιμασίαι.

Καὶ οἱ ἐν τῷ χωρίῳ δὲν ἔμενον ἀργοί· οἱ νέοι κεκλεισμένοι ἐν τῇ ἀποθήκῃ τοῦ Μαρτίνου κατεγίνοντο εἰς προπαράσκευὰς παραστάσεως νευροσπάστων, διότι ἦτο ἀρχαία συνήθεια ἐν τῷ χωρίῳ, ἐκεῖνος ὅστις κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους εἶχεν ἀδικήσει ἄλλον νὰ χλευάζεται διὰ νευροσπάστων, κατὰ τὸ ἔτος δὲ τοῦτο πολλοὶ εἶχον ὑποπέσει εἰς τοιαῦτα πταίσματα.

Ἦτο Σάββατον, παραμονὴ τῆς ἀπόκρεω. Ὁ Μαρτίνος εἶχε διευθετήσῃ καὶ ἐτοιμάσῃ τὴν οἰκίαν τοποθετήσας ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ ὑψηλὸν καθίσμα διὰ τὸν Γιάγκον. Ἐν ταῖς ἄλλαις δωματίαις

ἦσαν συμπεπυκνωμένα αἱ τράπεζαι, ἐξ ὧν ἡ τοῦ κυλικείου ἐκλίνε ὑπὸ τὸ βᾶρος τῶν πολλῶν ἐκ κασιτέρου δοχείων. Ὁ Μαρτίνος εἶπεν εἰς τὴν σύζυγόν του :

«Εἶναι τώρα ὅλα ἐν τάξει· ἀπόψε θὰ ἔλθουν ξένοι. Τὸν Γιάγκον περιμένω σήμερον μετὰ μεσημβρίαν. Ἐὰν κατὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας ἔλθουν πολλοί, θὰ δυνηθῶ νὰ ἐξοφλήσω ὅλον τὸ ἐνοίκιον, διότι ὁ κόμης εἶνε καλὸς καὶ ἀκριβής, ἐπιθυμεῖ δὲ τὸ αὐτὸ καὶ ἀπὸ τοὺς ὑποτακτικούς του».

«Ἐγὼ εἶμαι πολὺ ἀνήσυχη σήμερον», εἶπεν ἡ Μαρία κλίνουσα τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ Μαρτίνου, «φοβοῦμαι, ὅτι μᾶς περιμένει κάτι κακόν».

«ὦ, μὰ ἀπὸ ποῦ λοιπόν;» ἀνέκραξε γελῶν ὁ Μαρτίνος καὶ προσπαθῶν νὰ καθησυχάσῃ τὴν σύζυγόν του.

Ἐνῶ συνδιελέγοντο αὐτοί, εἰσῆλθε φιλικῶς χαίρετῆσας ξένος, ὅστις ἐφαίνετο ὅτι εἶχε βαδίσει πεζῆ, διότι τὰ ὑποδήματά του ἦσαν κεκαλυμμένα ὑπὸ χιόνος. Ὁ ἱματισμὸς του ἐδείκνυε κάποιον πόλεως.

«Δύναμαι νὰ ἔχω ὀλίγον οἶνον καὶ τεμάχιον ἄρτου;» ἠρώτησε· «σήμερον ἔκαμα μακρὸν δρόμον, ἔχω δὲ ἀκόμη πολὺν νὰ κάμω, διὰ νὰ ὑπάγω εἰς τὸν πύργον. Πόσον ἀπέχει ἀπ' ἐδῶ;»

«Δὲν φθάνετε ἀπόψε, κύριε. Ἐνύκτωσε πλέον, μέχρι δὲ τοῦ πύργου, ἀπαιτοῦνται ἐξ περιπότου ὧραι, ἐὰν ἡ ὁδὸς εἶναι ἐν καλῇ καταστάσει. Ἄλλ' ἐὰν ὁ κύριος μου κάμῃ τὴν τιμὴν νὰ δεχθῆ ἀπλὴν κλίνην, θὰ μὲ εὐχαριστήσῃ», εἶπεν ὁ Μαρτίνος ἐνῶ ἡ Μαρία παρέθετε πρὸ τοῦ ξένου φιάλην οἴνου καὶ πινάκιον κρέατος.

Ὁ ξένος ἤρχισε μετὰ πολλῆς ὀρέξεως τὸ δεῖπνόν του, μετὰ τινα δὲ ὧραν συνῆψε ὀμιλίαν μετὰ τοῦ Μαρτίνου, ὁ ὁποῖος διηγήθη τὴν ἱστορίαν τῶν γάμων του, καὶ τὸν ἐν τῷ χωρίῳ βίον. Ὁ δὲ ξένος ἤκραττο μετ' εὐχαριστήσεως. Αἶφνης εἰσῆλθεν ὁ Γιάγκος. Ὁ Μαρτίνος τοῦ ἐρώναξε :

«Καλῶς ἦλθες, σὲ ἐπερίμενα, διότι ἀπόψε θὰ ἔλθουν ξένοι».

Ὁ Γιάγκος παρατηρήσας μετὰ πονηροῦ βλέμματος τὰς προπαρασκευάς, εἶπεν :

«Ἐμαθες τὰ νέα ; ὁ τυμπανιστὴς τοῦ γείτονος χωρίου, ὁ Πέπης ἠσθένησε καὶ δὲν θὰ εἰμπορέσῃ νὰ παίξῃ κατὰ τὰς ἑορτάς τῶν ἀπόκρων!»

«Λυποῦμαι διὰ τὸν ξενοδόχον Γασπάρ», εἶπεν ὁ Μαρτίνος, συμπαθῶν, «μολονότι αὐτὸς εἶναι εὐπορος καὶ εἰμπορεῖ νὰ ὑποφέρῃ τὴν ζημίαν. Ἡμᾶς δὲ ἄλλως θὰ ὠφελήσῃ διότι οἱ πλείστοι θὰ ἔλθουν ἐδῶ».

«Νομίζεις;» ἀπήντησε μοχθηρῶς ὁ Γιάγκος. «Εἰς σὲ θὰ ἔλθουν : Πῶς ; Ποῦ εἶναι οἱ μουσικοὶ σου;»

Ὁ Μαρτίνος μὴ ἐνοήσας τοὺς λόγους τοῦ Γιάγκου εἶπεν ἐκπληκτός : «Τί εἶναι αὐτὰ ποῦ φλυαρεῖς;»

«Τί φλυαρῶ ; Ἦλθα νὰ σὲ πληροφορήσω, ὅτι χάριν φιλίας θὰ παίξω διὰ τὸν Πέπην εἰς τοῦ Γασπάρ».

«Αὐτὸ δὲν γίνεται», ἀνερώνησεν ὁ Μαρτίνος. «αὐτὸ δὲν τὸ ἀνέχομαι. Μοῦ ὑπεσχέθης νὰ παίξῃς ἐδῶ, γνωρίζεις δὲ ὅτι αἱ εἰσπράξεις μου ἐξαρτῶνται

ἐκ τῆς μουσικῆς. Ἐὰν δὲν ἔχω μουσικὴν, κανεὶς δὲν θὰ ἔλθῃ εἰς τὸ ξενοδοχεῖόν μου».

«Αὐτὸ θέλω κα' ἐγώ», εἶπεν ὁ Γιάγκος στωπτικῶς. Ἰδέτην, αὐτὴ μὲ ἐννοεῖ, αὐτὴ γνωρίζει διαπὶ τὸ κάμνω. Ἐνόμισες ὅτι ἀφοῦ μοῦ ἔκλεψες τὴν νύμφην, θὰ ἠρχόμην κατόπιν νὰ σοῦ παίξω διὰ νὰ χορεύσῃς. Μοῦ ἐπῆρες τὴν νύμφην καὶ ὀλίγον ἐφρόντισες νὰ μάθῃς τί θὰ ἔλεγα. Πρὸ πολλοῦ ἐπερίμενα νὰ σὰς ἐκδικηθῶ. Τώρα εὐρήκα τὴν περίστασιν. Δὲν θέλω νὰ σὲ φονεύσω, ἀν καὶ εἰμποροῦσα νὰ τὸ κάμω ὅταν ἐπερονοῦσες ἀπὸ τὸ δάσος. Ἄλλὰ δὲν μοῦ ἔφθανε τοῦτο, ἤθελα νὰ σὰς κάμω δυστυχεῖς καὶ πτωχοῦς. Τώρα ποῦ δὲν ἔχεις μουσικὴν καὶ ξένους, δὲν θὰ εἰμπορέσῃς νὰ πληρώσῃς τὸ ἐνοίκιον, ὁ δὲ κόμης θὰ σὰς διώξῃ· καὶ τότε, ὅταν θὰ ζητῆτε ἀπὸ ἄλλους ὀλίγον ψωμί, ὁ Γιάγκος θὰ σὰς βλέπῃ καὶ θὰ σὰς παίξῃ χορόν». Καὶ μετὰ ἡχηροῦ γέλωτος ἐξῆλθεν ἀφήσας τὴν θύραν ὀπισθὲν τοῦ τρίζουσας.

Ἡ Μαρία ἀνελύθη εἰς δάκρυα, ἐνῶ ὁ Μαρτίνος σκυθρωπὸς ἔβλεπε πρὸς τὸ ἔδαφος. Ὁ δὲ ξένος καθ' ὅλην αὐτὴν τὴν φιλονεικίαν ἤκουε προσεκτικῶς ἀπὸ τῆς θέσεώς του.

Οὗτος, ὡς ἀνωτέρω εἶδομεν, ἔφερεν ἐνδυμασίαν ἀστοῦ, ὀλίγον ὅμως ἀτημέλητον. Εἶχεν ἐξωτερικὸν ἀνδρὸς εὐσώμου καὶ ῥωμαλέου, τὸ δὲ πρόσωπον εὐσαρκὸν καὶ ἀγένειον. Ἐφερε δὲ καὶ μεγάλα διοπτρα, ὑπὸ τὰ ὁποῖα οἱ ὀφθαλμοὶ του σκυθρωπῶς παρετήρουν τὰ περίεξ.

Πρὸ τῆς βαθείας ὅμως θλίψεως τῆς καταλαβούσης τὸ ζεῦγος, οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἀνέπεμψαν τοιαύτην ἀκτίνα οἴκτου καὶ φιλάνθρωπίας, ὥστε ἡ ὅλη μορφή του ἐκαλλύνθη καὶ σχεδὸν περιεβλήθη ὑπὸ λαμπρότητος.

Ἐγερθεὶς, ἐπλησίασε τὸν Μαρτίνον καὶ θέσας τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ὤμου του εἶπε :

«Διαπὶ εἶσαι τόσῳ λυπημένος ; Αἱ ἀπειλαὶ τοῦ ἀγρίου αὐτοῦ ἀνθρώπου σὲ φοβίζουσαν τόσο πολύ;»

«Ναί, Κύριε, τὸ πρᾶγμα εἶνε ὅπως αὐτὸς λέγει. Ἐὰν δὲν ἔχω μουσικὴν, δὲν θὰ ἔλθουν ξένοι, τότε δὲ δὲν θὰ δυνηθῶ νὰ πληρώσω τὸ ἐνοίκιον, διότι ἐκ τῶν τριῶν αὐτῶν ἡμερῶν ἐξαρτᾶται τὸ εἰσόδημα τὸ ὁποῖον θὰ ἔχω. Αὐτὸς δὲ εἶναι ὁ μόνος μουσικός εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ χωρίου, ἀφοῦ ὁ Πέπης ἠσθένησεν».

Ἐβυθίσθη δὲ καὶ πάλιν εἰς πενήτους διαλογισμούς. Ἡ Μαρία ἔκλαιε παρέκει. Ὑπῆρξε πολὺ μεγάλη ἡ εὐτυχία τῆς, καὶ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ διαρκέσῃ ἐπὶ πολὺ!

Ὁ ξένος ἐγερθεὶς ἐβάδισε πρὸς τὸ κλειδοκύμβαλον, τὸ ὁποῖον ἀνοίξας ἐπληξεν ἐλαφρῶς διὰ τῶν δακτύλων, μεθ' ὃ, εὐχαριστημένος ἐκ τῶν ἤχων του :

«Ἄκουσε», εἶπε, «θὰ σοῦ κάμω μίαν πρότασιν. Εἶμαι ἔτοιμος νὰ παίξω ἐδῶ κατὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας διὰ τὸν χορόν, ὅχι ὅμως ἐπὶ τυμπάνου, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου αὐτοῦ. Ἐὰν παραδέχεσαι τὴν πρότασιν, δός μου τὴν χεῖρά σου!»

Καὶ ἔτεινε αὐτῷ ἀνοικτὴν τὴν παλάμην. Ὁ Μαρτίνος ἐσκιρτήσεν ἐξ ἐκπλήξεως, νομίσας κατ' ἀρχὰς ὅτι ὁ ξένος ἤθελε νὰ τὸν ἐμπαίξῃ· ὅταν ὅμως

παρετήρησε τὸ αὐστηρὸν ἄμα καὶ φιλικὸν βλέμμα του, εἶδεν ὅτι ὠμίλει σοβαρῶς, ἔμπλεως δὲ τότε ἐκ χαρᾶς ἀνεφώνησεν :

«Θέλετε νὰ μᾶς συνδράμετε! Νὰ μᾶς σώσετε ἐκ τῆς δυστυχίας! Ὁ Θεὸς νὰ σᾶς εὐλογήσῃ».

Ὁ ξένος μετριοφρόνως ἀπέκρουεν ἐκάστην εὐχαριστίαν, καθίσας δὲ πάλιν πρὸ τοῦ κλειδοκουμβάλου, ἐξετέλεσε διαφόρους μελωδίας.

Ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἤλθον ξένοι, ἤρξατο δὲ πάραυτα φαιδρὰ καὶ θορυβώδης κίνησις ἐν ὅλῃ τῇ οἰκίᾳ, ἐν τῇ ὁποίᾳ γενικὴ ἦτο ἡ εὐθυμία. Ὁ Μαρτίνος διηγείτο εἰς ἕκαστον, πῶς ὁ ξένος, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα οὐδὲλως ἐγνώριζε, συνέδραμεν αὐτὸν ἐν τῇ στενοχωρίᾳ. Παρὰ τὰς κατηγορίας δὲ τὰς ἀπευθυνόμενας κατὰ τοῦ Γιάγκου, ἀντήχουν ἐνθουσιῶδεις ἐπευφημίαι διὰ τὸν ξένον. Τὴν δευτέραν ἐσπέραν ἠθέλησαν νέοι τινές, νὰ περιαγαγάσων ἐντὸς τῆς οἰκίας τὸν ξένον ἐπὶ τῶν ὤμων, ἀλλ' ἀπέσχον τῆς τοιαύτης πράξεως, ἰδόντες, ὅτι ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἤθελε διατρέξῃ κίνδυνον, ἐρχομένη ἀμέσως εἰς ἐπαφὴν μὲ τὰς δοκοὺς τῆς στέγης, καὶ ἠρκέσθησαν νὰ τιμῆσων αὐτὸν, κενοῦντες τὰ ποτήριά των εἰς ὑγίαν του.

Αἱ μελωδίαι, ἅς οὗτος ἐξετέλει, δὲν ἦσαν ἀγγρικά οὐγγρικά, ἀλλὰ γερμανικά ἀρεταῖς, γλυκεῖαι, πολτάκις βαθεῖαν λύπην καὶ ἄλγος ἐκφράζουσαι. Αἱ τρεῖς ἡμέραι τῶν ἀπόκρουων παρῆλθον ἀνεπαίσθηλως, οὐδέποτε δὲ ἡ εὐχαριστήσις τῶν προσελθόντων ὑπῆρξε τόσον μεγάλη, ὅσον κατ' ἐκεῖνο τὸ ἔτος. Ὅτε ὁ θόρυβος τῆς ἐορτῆς κατέπαυσεν, ἀπεχαιρέτησε καὶ ὁ ξένος τὸν Μαρτίνον, ὁ ὁποῖος μετὰ δακρύων τὸν ἠὐχαρίστησε:

«Εἰπέτε μου παρακαλῶ τὸ ὄνομά σας, Κύριε, διὰ νὰ γνωρίζω ποῖος μὲ ἔσωσεν ἐκ τῆς στενοχωρίας καὶ τῆς πενίας».

Ὁ ξένος ὅμως, μὴ ἐνδίδων εἰς τὴν παράκλησιν, εἶπε: «Τὸ ὄνομά μου δὲν σου χρειάζεται. Οἰοσθήποτε ἄλλος ἤθελε πράξῃ ὅπως ἐγώ. Ὑγίαινε καὶ ἐνθυμῶ με ἐνίοτε!»

Μεθ' ὃ ἀνεχώρησεν ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῶν εὐλογιῶν τῆς Μαρίας καὶ τοῦ Μαρτίνου.

Ἀρῶν τὰ πάντα ἐπανῆλθον ἐν τῷ οἴκῳ εἰς τὴν προτέραν τροχίαν, ἐπορεύθη ὁ Μαρτίνος εἰς τὸν πύργον ἵνα πληρώσῃ τὸ ὀφειλόμενον ἐνοίκιον, εἰσπράξας πολὺ περισσότερα ἢ δὴ, ἢ ὅσα πρότερον ἤλπιζε. Τόσον δὲ μᾶλλον συνησθάνετο τὴν εὐεργεσίαν τοῦ ξένου, καθόσον ἄνευ τῆς ἐπικουρίας τούτου, θὰ ἦτο ἐπαίτης ἢ δὴ, διότι ὁ κόμης ὡς ἀκαμπτος καὶ αὐστηρὸς πρὸς τοὺς ἀμελεῖς πληρωτὰς θὰ ἐδίωκε αὐτὸν ἀθωρεῖ ἐκ τοῦ ξενοδοχείου.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν ἔφθασεν εἰς τὸν πύργον, ὅπου παρρηθὺς ἐγένετο δεκτός. Ὁ κόμης ἠὐχαρίστειτο νὰ δέχεται ὁ ἴδιος τὰς πληρωμάς, ἵνα συνομιλῇ μετὰ τῶν ἐνοικιαστῶν, ἀκούων καὶ τὰς αἰτήσεις των, ὅπως ἀποφασίζῃ κατὰ τὸ δοκοῦν.

«Εἶσαι ὁ τελευταῖος, διατὶ ἄργησες τόσον πολὺ;» ἀνεφώνησεν εἰς τὸν εἰσελθόντα Μαρτίνον. Οὗτος μετὰ πολλῶν καὶ ποικίλων ὑποκλίσεων ἐβάδισε πρὸς τὴν τράπεζαν, πρὸ τῆς ὁποίας ἐκάθητο ὁ κόμης, μετρῶν δὲ τὰ χρήματα, εἶπεν:

«Ἐνωρίτερον δὲν μοῦ ἦτο δυνατόν, Κύριε κόμης, νὰ τὰ φέρω».

«Τί;» εἶπεν ἐξοργισθεὶς. «Δὲν ἦτο δυνατόν νὰ τὰ φέρης; Δὲν εἶχες τὸν Γιάγκον τὸν καλλίτερον μουσικὸν τοῦ τόπου; Αἶ;»

«Ναί, ὑπεσχέθη, ἀλλὰ δὲν ἦλθε, Κύριε», εἶπεν ἠσύχως ὁ Μαρτίνος.

«Διὰβολε», ἐφώνησεν ὠργισμένος ὁ κόμης, «κάτι τρέχει ἐδῶ! Αὐτὸς μοῦ ἐζήτησεν ἄδειαν, διὰ νὰ παίξῃ εἰς τὸ ξενοδοχεῖόν σου. Εἰπέ μου τὴν ἀλήθειαν».

Ὁ Μαρτίνος διηγῆθη τότε τὴν ἀλήθειαν: ὅτε δὲ ἤκουσεν ὁ κόμης τὰς ἀπειλὰς τοῦ Γιάγκου καὶ τὴν ἀθέτησιν τῆς ὑποσχέσεώς του ἀνεσκίρτησε πλήρης ὀργῆς καὶ ἀνοήτως παράθυρον ἐκάλεσεν αὐτόν.

Οὗτος ἐξῆλθεν ἐκ τῆς ἐπαύλευς, μετ' ἄλλων ὑπηρετῶν, πρὸς τοὺς ὁποίους ὁ κόμης εἶπε μεγαλοφῶνως: «Μετρήσατε πεντήκοντα ράπισματα εἰς αὐτὸν τὸν ἀχρεῖον, ὁ ὁποῖος μετὰ ταῦτα νὰ ἔλθῃ ἐδῶ». Βεβαιωθεὶς δὲ ὅτι ἡ διαταγὴ του ἐξετελέσθη παραχρῆμα, ἐκλείσει τὸ παράθυρον καὶ ἐπανῆλθε πρὸς τὸν Μαρτίνον.

«Ἐξακολούθησε τὴν διήγησίν σου», εἶπε καθίσας.

Ὁ Μαρτίνος ἐξηκολούθησε, περαίνων μὲ τὰς λέξεις «Καὶ χωρὶς νὰ μᾶς εἰπῇ τὸ ὄνομά του ἀνεχώρησεν ὁ εὐγενὴς ἄνθρωπος: ἀλλὰ θὰ διατηρήσω ἐν ὑψίστῃ τιμῇ τὴν ἀνάμνησίν του».

Πρὶν δὲ δυνῆθῃ ὁ κόμης νὰ ἀπαντήσῃ, ἤνοιξεν ἡ θύρα καὶ ὠραία νέα κυρία εἰσῆλθεν, ἀκολουθουμένη ὑπὸ κυρίου.

«Δὲν ἐτελείωσες ἀκόμη πατέρα;» εἶπε παραπονομένη, «θέλομεν νὰ κάμωμεν μουσικὴν».

Ὁ Μαρτίνος παρατηρήσας τὸν κύριον ὠρμησε πρὸς αὐτόν, καὶ κατασπαζόμενος τὴν χεῖρά του ἐφώνησεν: «αὐτὸς εἶναι ὁ εὐεργέτης μου».

«Πῶς σεῖς, ἀγαπητὲ Σούβερτ, ἐπαίξατε τρεῖς ἡμέρας εἰς χορὸν;» ἠρώτησεν ἐκπληκτος ὁ κόμης, πλησιάσας δὲ ἔτεινεν αὐτῷ τὴν χεῖρα.

Στραφεὶς δὲ πρὸς τὸν Μαρτίνον. «Σημείωσε τὸ ὄνομα τοῦ ἀνθρώπου τούτου: Φραγκίσκος Σούβερτ! Δύνασαι νὰ ἦσαι ὑπερήφανος διὰ τὴν τιμὴν τὴν ὁποίαν ἔκαμεν εἰς τὸν οἶκόν σου. Τώρα πήγαινε».

Διὰ φιλικοῦ χαιρετισμοῦ ἀπέλυσε τὸν Μαρτίνον, ὁ ὁποῖος καὶ αὖθις εὐχαριστήσας, διηυθύνθη ὑποκλινόμενος πρὸς τὴν θύραν.

Ἡ νέα κυρία, ἡ θυγάτηρ τοῦ κόμητος, ἠρώτησε τὸν Σούβερτ, ὁ ὁποῖος τὴν ἐθεώρει μετὰ σιωπηλοῦ σεβασμοῦ:

«Καὶ ἡ μουσικὴ τὴν ὁποίαν ἐν τῷ χωρίῳ ἐξετέλεσατε θὰ χαθῇ ἀδίκως;»

Ὁ μουσουργὸς λαβὼν τὴν χεῖρά της καὶ ἀσπασθεὶς αὐτήν:

«Ὁχι, Κυρία κόμησσα, ἡ μουσικὴ αὐτὴ θὰ ὀνομασθῇ Γερμανικοὶ χοροὶ καὶ θὰ ἀφιερῶθῃ εἰς σᾶς».

Οὕτω ἐγένοντο οἱ Γερμανικοὶ χοροὶ τὸ τριακостὸν τρίτον ἔργον τοῦ Φραγκίσκου Σούβερτ.